

Πολεμώντας με δράκους Dragon Slayers

ΑΥΣΤΡΙΑ / AUSTRIA, 2008, 65'

σκηνοθεσία / director: PETRUS VAN DER LET
παραγωγή / production: PETRUS VAN DER LET

Οι απεικονίσεις δρακομαχιών αποτελούν διαπολιτισμικό φαινόμενο και εμφανίζονται σε πληθώρα θρησκευτικών κειμένων, από την αρχαία Ινδική Ριγκβέντα μέχρι το ιερό βιβλίο των Μάγια. Η αρχαία ρωμαϊκή λατρεία του Μίθρα είναι η πιο σημαντική προχριστιανική θρησκεία και σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες, είναι κατά 2.000 χρόνια παλαιότερη. Ο μικρός θεός Μίθρας, σκοτώνει ένα δράκο, θυσιάζεται μεταμορφωμένος σε ταύρο και ανεβαίνει στους ουραμούς δίπλα στον πατέρα του, τον Ήλιο. Σύμφωνα με την ψυχολογική ερμηνεία του μύθου, η ιστορία συμβολίζει τη μετάβαση του νηπίου από τη μητέρα-τροφό στον συμβολικό κόσμο του πατέρα που κυριαρχεί η γλώσσα. Παρομοίως, τη θυσία του Χριστού ακολουθεί η Ανάληψή Του στο πλευρό του Πατέρα Του, ενώ η Παναγία η Πενθούσα και οι θρηνώσες γυναίκες μένουν πίσω.

Portraits of dragon slayers are cross-cultural phenomena that appear in a wide range of religious contexts, from the ancient Indian Rigveda to the sacred book of the Maya. The ancient Roman Mithraic cult is the most important predecessor religion of Christianity and, according to the latest research, 2.000 years older. Child-god Mithras slays a dragon, sacrifices himself in the shape of a bull and ascends to heaven with his father Sol (sun). In psychological terms, the story represents the infant's transition from the nursing mother to the language-dominated world of the father. The self-sacrifice of Jesus is also followed by his ascension to his father's side. The Mater Dolorosa and forlorn women are left behind.

Θεόφιλος-Κκάσιαλος: δύο λαϊκοί ζωγράφοι **Theofilos-Kassialos: two naïf painters**

ΕΛΛΑΔΑ-ΚΥΠΡΟΣ / GREECE-CYPRUS, 2008, 30'

σκηνοθεσία / directors: ΦΩΤΗΣ ΓΑΡΥΦΑΛΑΚΗΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΜΟΥΡΟΣ /
F. GARYFALAKIS, G. ΚΟΥΜΟΥΡΟΣ

παραγωγή / production: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ / GREEK EDUCATIONAL TV, CYPRUS INSTITUT
OF EDUCATION

Η ταινία αναδεικνύει βασικά στοιχεία της προσωπικότητας των δύο ζωγράφων και τα κοινωνικά ιστορικά στοιχεία της εποχής και του τόπου που τη διαμόρφωσαν. Το κοινό θεματολόγιό τους (ήρωες του ελληνισμού, σκηνές μαχών, πρόσωπα περασμένα στο λαό από λαϊκά αναγνώσματα, λαϊκοί ήρωες, σκηνές του οικογενειακού ή θρησκευτικού βίου, μυθικά ζώα και πουλιά), στηρίζει την ενότητα της λαϊκής ζωγραφικής του ελλαδικού και κυπριακού ελληνισμού.

Μέσα από τη ζωή και το έργο των δύο ζωγράφων διαφαίνεται η ενότητα της ελληνικής και της κυπριακής τέχνης αλλά και του συλλογικού συνείδητου των δυο λαών.

The film features the basic elements of the personalities of the two painters and the social and historical background of their era and of the land that shaped it. The two painters have a common thematology (heroes of Hellenism, battle scenes, popular characters from folklore readings, popular heroes, scenes of family or religious life, mythical animals and birds) that unites the primitive painting of both Greek and Cypriot Hellenism.

Through their life and work, one can understand the unity of Greek and Cypriot Art and the collective consciousness of the two people.

Χτισμένα για να καούν

Built to burn

POYMANIA / ROMANIA, 2008, 38'

σκηνοθεσία / director: MIHAI BAUMAN

παραγωγή / production: MIHAI BAUMAN

Η ταινία επιχειρεί να ρίξει φως στις ιδιαιτερότητες του πολιτισμού του Κουκουτένι, που αναπτύχθηκε τη Νεολιθική εποχή, στην περιοχή της σημερινής Ρουμανίας, και ο οποίος εξακολουθεί να αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα μυστήρια της αρχαιολογίας, καθώς δεν άφησε καθόλου ίχνη από νεκροπόλεις ή ταφικά έθιμα. Αντιθέτως, άφησε έναν ανεκτίμητο θησαυρό από ζωγραφισμένα πήλινα σκεύη, απανθρακωμένα απομεινάρια οικισμών και υαλοποιημένα οστά.

Μέσα από πέντε διαδοχικά πειράματα που γίνονται ολοένα και πιο πολύπλοκα, οι δημιουργοί της ταινίας προσπαθούν να λύσουν το μυστήριο των καμμένων οικισμών. Οι ίδιοι άνθρωποι που όπως φαίνεται περνούσαν 30-40% του χρόνου τους χτίζοντας σπίτια και κατασκευάζοντας κεραμικά αγγεία και αγαλματίδια, κατανάλωναν τεράστιες ποσότητες ξύλου για να τα κάψουν.

Καθώς οι αρχαιολόγοι επαληθεύουν τις θεωρίες τους μέσα από απαιτητικά πειράματα, εισέρχονται στα άδυτα ενός πολιτισμού που κυριολεκτικά παραδόθηκε από μόνος του στις φλόγες.

"Built To Burn" aims to shed light on the peculiarities of the Cucuteni Culture. A Neolithic people who lived on the territory of present-day Romania, the Cucuteni, remain one of the biggest mysteries of modern archaeology, as they left no traces of cemeteries or funeral rituals. Instead, their legacy consists of a vast treasure of painted ceramics and the remains of burnt houses and vitrified bones.

Through a series of five experiments that grow more and more complex in nature, the makers try to solve the mystery of the burnt dwellings. The same people that apparently spent 30-40% of their time building houses and working on ceramic vases and statues, consumed insane amounts of wood to burn it all down.

As the archaeologists test their theories through demanding experiments, they gain more insight into a culture that essentially burned itself to the ground.

Μικρές και παράξενες ιστορίες της Φλωρεντίας

Small and Odd Florentine Stories

ΙΤΑΛΙΑ / ITALY, 2009, 8'

σκηνοθεσία / director: SABRINA PARIGI

παραγωγή / production: ASSOCIAZIONE CULTURALE LE TRE PIETRE

Έχει τύχει ποτέ, περπατώντας σ' ένα δρόμο, να αναρωτηθείτε γιατί ένα άγαλμα, μια πινακίδα ή ένα σύμβολο είναι τοποθετημένα στο συγκεκριμένο σημείο;

Ένα ταξίδι στους δρόμους της Φλωρεντίας, σε αναζήτηση παράξενων και ανέκδοτων ιστοριών της αρχαίας αυτής πόλης.

Did you ever happen to walk along a street and wonder why that sculpture, that plate, that symbol is located right in that place?

A journey through the Florentine streets going curio-hunting and searching for anecdotes of the ancient Florence.

... μια σειρά από ιστορίες...

... a series of stories...

ΕΛΛΑΔΑ / GREECE, 2008, 14'

σκηνοθεσία / director: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ / EV. CHRISTODOULOU
παραγωγή / production: ΥΠΠΟΤ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΜΝΗΜΕΙΩΝ /
NATIONAL ARCHIVE OF MONUMENTS, MINISTRY OF
CULTURE AND TOURISM

Πρόκειται για την παράθεση «ιστοριών» που προέκυψαν μέσα από τη μελέτη του Ιστορικού Αρχείου της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας με αφορμή την έκθεση «... ανέφερα εγγράφως...» της Διεύθυνσης Εθνικού Αρχείου Μνημείων (ΔΕΑΜ) του Υπ. Πολιτισμού. Το αρχείο χρονολογείται από τη σύσταση του Ελληνικού Κράτους και καλύπτει όλες τις δραστηριότητες που αφορούν τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία της Ελλάδας, καθώς και τη διοικητική εξέλιξη και την ιστορία της Υπηρεσίας. «... δουλεύοντας ένα αρχείο σαν αυτό είναι πραγματικά σαν να κάνεις μια ανασκαφή...»

Η ιδέα της δημιουργίας αυτής της μικρού μήκους ταινίας βασίστηκε στην τεχνική του motion design, δοσμένη σε μια συντηρητική μορφή, όπως εξάλλου ορίζουν το περιεχόμενο και το θέμα της ταινίας. Χρησιμοποιήθηκε κατά κύριο λόγο, φωτογραφικό υλικό από το αρχείο της ΔΕΑΜ, το οποίο εμπλουτίστηκε και συμπληρώθηκε με γραφικά και σχέδια. Για να μνημονευθεί το δύσκολο έργο των ανθρώπων της ΔΕΑΜ, συμμετέχουν και οι ίδιοι στην ταινία, χωρίς να γίνεται προβολή προσώπων. Ακούγονται οι φωνές των ερευνητών και έχουν χρησιμοποιηθεί φωτογραφίες τους, γραφικά επεξεργασμένες.

The film introduces a series of stories that came to light through the study of the Historical Archive of the Archaeological Service on the occasion of the exhibition "...as I have reported in writing..." of the National Archive of Monuments of the Ministry of Culture (DEAM). The archive dates from the formation of the Greek Nation and covers all the aspects of the archaeological sites and monuments of Greece, as well as the administrative evolution and history of the Service. "...working in an archive like this, it really feels like undertaking an excavation project..."

The idea of making this short film is based on the motion design technique in a more traditional way, following the content and the subject of the film. The photographic material of DEAM was mostly used and was enhanced with graphics and sketches. In order to acknowledge the efforts of the members of the staff of the Archive, they participate in the film but they keep a low profile. We hear the voices of the researchers and see their photographs graphically processed.

Απολλωνία: Μεγάλη και Σπουδαία Πόλη **Apollonia: Magna Urbs et Gravis - a Great and Ponderous City**

ALBANIA / ALBANIA, 2009, 12'

σκηνοθεσία / director: BESNIK AJAZI

παραγωγή / production: BESNIK AJAZI

Η Απολλωνία θεωρείται η Πομπηία της Αλβανίας, χάρη στην τεράστια πολιτιστική κληρονομιά που ανακαλύφθηκε εδώ.

Αν και το φυσικό τοπίο γύρω από την Απολλωνία έχει αλλάξει πολύ με την πάροδο των χρόνων, δεν έχει πάψει να μαγεύει χάρη στο συνδυασμό αρχαίων μνημείων και παρθένας φύσης. Αναμφίβολα η συναρπαστική ατμόσφαιρα της Απολλωνίας μαγνητίζει τη φαντασία των επισκεπτών και τους ταξιδεύει στη διαχρονική μαγεία της αρχαιότητας.

Apollonia is regarded as the Pompeii of Albania, due to the immense cultural heritage value found in this single location.

Although the natural landscape around Apollonia has changed over the course of time, this site remains enchanting due to its breathtaking combination of antique monuments and unspoilt nature. Undoubtedly, the bewitching and majestic atmosphere of Apollonia captures the visitors' imagination and transports them to the timeless realm of antiquity.

Σεύθης ο Αθάνατος. Τα μυστικά ενός βασιλιά της Θράκης Seuthes the Immortal. Secrets of a Thracian king

ΓΑΛΛΙΑ / FRANCE, 2009, 52'

σκηνοθεσία / director: ZLATINA ROUSSEVA
παραγωγή / production: CRESCENDO FILMS

Τον Αύγουστο του 2004 ο Βούλγαρος αρχαιολόγος Γκεόργκι Κιτόφ έκανε μια εκπληκτική ανακάλυψη μπαίνοντας για πρώτη φορά σε έναν αρχαίο ναό στην κοιλάδα των Θρακών βασιλιάδων, μια περιοχή δίπλα στη Σόφια. Ο ναός προσέφερε ανεκτίμητες πληροφορίες για τους ιστορικούς βασιλιάδες της ακμής του θρακικού πολιτισμού, τον 4ο αιώνα π.Χ. Οι τρεις αίθουσες αυτού του γιγάντιου μαιωσλείου διέθεταν μεγάλο αριθμό πολύτιμων αντικειμένων. Αναπάντεχη έκπληξη, ένα πανέμορφο χάλκινο κεφάλι σύγχρονης τεχνοτροπίας, σε φυσικό μέγεθος, που ανακαλύφθηκε από τον αρχαιολόγο επτά μόλις μέτρα από την είσοδο του τάφου. Η προτομή ενός νεκρού άνδρα με ρεαλιστική απεικόνιση, το γεγονός πως είχε θαφτεί, καθώς και η εκπληκτική αρχιτεκτονική του τύμβου, δημιουργούν πολλά ερωτηματικά: σε ποιο βασιλιά ανήκε αυτός ο τάφος; Γιατί το κεφάλι θάφτηκε στο μπροστινό μέρος του τάφου; Τι συμβολίζει το θυσιασμένο άλογο και η σπασμένη μαρμάρινη πύλη; Ποια μυστικά είναι θαμμένα;

Η αναζήτηση της ταυτότητας του νεκρού άνδρα ξεκινάει: οι επιγραφές στα ελληνικά που υπήρχαν χαραγμένες σε αντικείμενα του τάφου αποκαλύπτουν το όνομα του Βασιλιά Σεύθη, ο οποίος είχε οδηγήσει 150.000 ιππείς εναντίον του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Ποιος ήταν αυτός ο βασιλιάς και τι μπορεί να μας αποκαλύψει για τον θρακικό πολιτισμό; Σύμφωνα με τον καθηγητή Κιτόφ, ο τάφος κρύβει ένα ύστατο μυστικό: την πίστη στην αιωνιότητα. Πιστεύει πως ο Σεύθης είχε κατακτήσει την αθανασία και πως ο τάφος αυτός περιέχει πολλά στοιχεία σχετικά με τις μυστικές τελετές για την κατάκτηση της αθανασίας.

Παγκοσμίου φήμης ερευνητές βοηθούν στην ερμηνεία των συμβόλων που άφησε πίσω του αυτός ο πολιτισμός.

In August 2004, Bulgarian archaeologist Dr Gueorgui Kitov made a spectacular discovery when he entered an old inviolate tomb in the Valley of the Thracian Kings, an area next to Sofia. Bearing invaluable testimony to the historic kings from the height of the Thracian culture in the 4th century B.C., the three rooms of this gigantic mausoleum held a number of priceless objects. One unexpected surprise was a magnificent life-size bronze head, sculpted in an amazingly modern style, discovered by the archaeologist just seven meters from the tomb's entrance. This realistic bust of a dead man, the fact that it had been buried and the exceptional architecture of the burial temple raise a series of question marks: to which king did this tomb belong? Why was the head buried in front of the temple? What do the sacrificed horse and the broken marble doors mean? Just what secrets are buried within this tomb?

A search for the dead man's identity was launched. The Greek inscriptions on various objects removed from the tomb reveal the name of King Seuthes, who had led 150.000 horsemen against Alexander the Great. Who was this king and what can he teach us about the Thracian culture? According to Dr Kitov, the tomb masks an ultimate secret, that of the belief in immortality. He believes that Seuthes had achieved immortal status and that his tomb contains a number of clues as to the secret practices of immortalization.

World-renowned specialists help interpret the signs left behind by this people.

ΤΟ.ΡΑ.ΚΕ **ΤΟ.ΡΑ.ΚΕ**

ΕΛΛΑΔΑ / GREECE, 2008, 22'

σκηνοθεσία / director: ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΚΟΥΤΣΑΦΤΗΣ / PHILIPPOS KOUTSAFTIS
παραγωγή / production: 4η ΕΠΚΑ / 4th EPHORATE OF PREHISTORIC AND
CLASSICAL ANTIQUITIES

Το χρονικό της εύρεσης της χάλκινης μυκηναϊκής πανοπλίας (1500 π.Χ.) στο νεκροταφείο των Δενδρών της Αργολίδας.

Η πανοπλία, μοναδική στον Ελλαδικό χώρο, συντηρημένη και αποκατεστημένη, φυλάσσεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο του Ναυπλίου.

The story of the discovery of a *panoply*, a bronze mycenaean suit of armour (1500 B.C.) in the cemetery of Dendra in Argolis.

The suit of armour, unique in Greece, well-preserved and restored, is kept in the Archaeological Museum of Nafplio.

Κυνηγώντας θησαυρούς στο βυθό Treasure hunt in the depth

GERMANIA / GERMANY, 2009, 52'

σκηνοθεσία / directors: KAY SIERING, MARC BRASSE
παραγωγή / production: ZDF

Καλοκαίρι του 1908, κοντά στην ακτή της Τυνησίας: ο φιλόδοξος αρχαιολόγος Αλφρέντ Μερλέν (1876-1965), ακολουθεί ένα παράτολμο σχέδιο. Έχει ακούσει για μυστηριώδη έργα τέχνης στον πυθμένα της θάλασσας κοντά στην πόλη Μαχτιά και ξεκινάει μια υποβρύχια αρχαιολογική έρευνα στο σημείο όπου εντοπίστηκαν. Κανένας δεν έχει τολμήσει κάτι ανάλογο στο παρελθόν καθώς τα εμπόδια για την κατάδυση στα βάθη των ωκεανών μοιάζουν ανυπέρβλητα.

Παρ' όλα αυτά, ο Μερλέν και η ομάδα του, αποτελούμενη από έλληνες δύτες, καταφέρνει να περισυλλέξει τεράστιους κίονες, αγάλματα και άλλους πολύτιμους θησαυρούς. Από πού προέρχονται όμως αυτά τα έργα τέχνης;

Το ερώτημα απασχολεί τους επιστήμονες ακόμη και σήμερα. Ο Μισέλ Λ' Ουρ, διευθυντής της γαλλικής διεύθυνσης υποβρύχιας αρχαιολογίας, έχει μελετήσει πολυάριθμα ευρήματα από τη Μεσόγειο θάλασσα. Και είναι βέβαιος ότι τα μυθικά ευρήματα της Μαχτιά προέρχονται από ένα ρωμαϊκό πλοίο που μετέφερε έργα τέχνης και βυθίστηκε πριν από 2.000 χρόνια. Πιθανότατα είχε φύγει από την Αθήνα και κατευθυνόταν στη Ρώμη, όταν έπεσε σε θύελλα και καταποντίστηκε.

Σε αντίθεση με τον Μερλέν, ο Μισέλ Λ' Ουρ χρησιμοποιεί υπεράσύγχρονο εξοπλισμό. Οι αρχαιολόγοι πλέον μπορούν να εξερευνήσουν κάθε γωνιά της Μεσογείου. Καταδύονται σ' έναν κόσμο γεμάτο βυθισμένους θησαυρούς, όπου τα κατάλοιπα του παρελθόντος έχουν επιβιώσει επί χιλιετίες σχεδόν αναλλοίωτα. Για πολλούς άλλωστε, η Μεσόγειος είναι το «μεγαλύτερο μουσείο του κόσμου».

Με την τόλμη και την επιμονή του, ο Αλφρέντ Μερλέν άνοιξε τις πύλες αυτού του θαυμαστού κόσμου και πέρασε στην ιστορία ως ο ιδρυτής της υποβρύχιας αρχαιολογίας.

Summer of 1908, near the Tunisian coast. Alfred Merlin (1876-1965), an ambitious archaeologist follows an audacious plan: he sets out on an underwater archaeological research near the city of Madhia, to discover mysterious works of art at the bottom of the sea. A venture no one has ever tried before, since diving into the oceans' depth seemed impossible.

Nevertheless, Merlin and his team of Greek divers, manage to collect large columns, statues and other valuable treasures. But where did these works of art come from?

A question that remains unanswered until today. Michel L'Hour, president of the French Underwater Archaeology Department, has studied a great number of findings from the Mediterranean Sea. He is certain that the mythical finds of Madhia came from a roman ship transferring works of art from Athens to Rome and sunk 2000 years ago.

Unlike Merlin, L'Hour uses modern equipment. Today the archaeologists are able to explore every corner of the Mediterranean Sea, they can dive into a world full of treasures, where the remnants of the past have survived for thousands of years, staying almost intact. For many people, the Mediterranean Sea is "the greatest museum of the world".

Thanks to his courage and persistence, Alfred Merlin opened a door to this magic world and went down in history as the founder of underwater archaeology.